

POSTANOWIENIE

Dnia 1 października 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk (przewodniczący)

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

SSN Paweł Wiliński (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku **R. B.**

o wznowienie postępowania

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 1 października 2010 r.

zażalenia wnioskodawcy

na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 lipca 2020 r., sygn. akt IV KO 66/20

o odmowie przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania wobec jego oczywistej bezzasadności,

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k.

postanowił:

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 25 sierpnia 2000 r., sygn. akt III K (...), Sąd Okręgowy w K. uznał oskarżonego R. B. za winnego popełnienia przestępstw z art. 278 § 1 k.k., art. 279 § 1 k.k. i art. 224 § 1 k.k., za które wymierzył mu kary jednostkowe oraz karę łączną 3 lat pozbawienia wolności. Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z dnia 7 grudnia 2000 r., sygn. akt II AKa (...), po rozpoznaniu apelacji, zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

W dniu 16 czerwca 2020 r. do Sądu Najwyższego wpłynęło pismo skazanego R. B., który, powołując się na przepis art. 9 § 2 k.p.k., zasygnalizował wystąpienie uchybień wymienionych w art. 439 § 1 pkt 1 – 10 k.p.k., wskazując

jednocześnie na konieczność wznowienia postępowania w oparciu o podstawę z art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k.

Sąd Najwyższy potraktował ww. pismo skazanego, zgodnie z treścią art. 118 § 1 k.p.k. jako wniosek o wznowienie postępowania i postanowieniem z dnia 22 lipca 2020 r., sygn. akt IV KO 66/20, na podstawie art. 545 § 3 k.p.k. odmówił przyjęcia wniosku, wobec jego oczywistej bezzasadności.

Zażalenie na przedmiotowe postanowienie złożył wnioskodawca. Kwestionując prawidłowość rozstrzygnięcia Sądu Najwyższego z dnia 22 lipca 2020 r. (uznając je za przedwczesne i błędne), podnosząc ponownie okoliczności tożsame co we wniosku o wznowienie postępowania oraz domagając się wyznaczenia obrońcy z urzędu, skarżący wniósł o „uchylenie sprawy do ponownego rozpoznania”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie wnioskodawcy nie jest zasadne i nie zasługuje na uwzględnienie.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego prezentowane jest jednoznaczne stanowisko, że instytucja wznowienia postępowania należy do kręgu nadzwyczajnych środków zaskarżenia, których procesowe uruchomienie może nastąpić wyłącznie na podstawie przesłanek ściśle określonych w ustawie. Katalog okoliczności otwierających drogę do wystąpienia z inicjatywą wzruszenia prawomocnego rozstrzygnięcia zawierają przepisy art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k., art. 540b k.p.k., art. 542 § 3 k.p.k. (tak: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2018 r., sygn. akt III KO 25/18).

Zgodnie z dyspozycją art. 545 § 3 k.p.k. sąd odmawia przyjęcia wniosku nie pochodzącego od prokuratora, adwokata, radcy prawnego albo radcy Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, bez wzywania do usunięcia jego braków formalnych, jeżeli z treści wniosku, w szczególności odwołującego się do okoliczności, które były już rozpoznawane w postępowaniu o wznowienie postępowania, wynika jego oczywista bezzasadność. Wyrażenie "oczywista bezzasadność", w odniesieniu do wstępnej kontroli wniosku o wznowienie postępowania karnego - art. 545 § 3 k.p.k., należy rozumieć podobnie jak na gruncie przepisu art. 535 § 3 k.p.k., a zatem bezzasadność oczywista to taka, która

nie wymaga szczególnego badania, jest widoczna na pierwszy rzut oka, jest niewątpliwa i wniosek obiektywnie nie może doprowadzić do wzruszenia orzeczenia (tak: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 września 2015 r., sygn. akt II KO 49/15).

Niewątpliwie sytuacja, jaka zaistniała na gruncie przedmiotowej sprawy, uprawniała Sąd Najwyższy do podjęcia rozstrzygnięcia w trybie art. 545 § 3 k.p.k.

Wydając zaskarżone postanowienie, Sąd Najwyższy trafnie uznał, że powołane przez R. B. okoliczności nie uzasadniają wznowienia postępowania w sprawie i nie mogą skutkować uwzględnieniem żądania wnioskodawcy. Sąd Najwyższy prawidłowo wskazał, że powołane przez wnioskodawcę okoliczności z art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k. oraz sygnalizowane przez niego bezwzględne przyczyny odwoławcze z art. 439 § 1 pkt 1-10 były już przedmiotem analizy Sądu Najwyższego, rozpoznającego uprzednie wnioski skazanego o wznowienie postępowania w sprawie i zostały już przez Sąd Najwyższy ocenione, co znalazło wyraz w postanowieniach Sądu Najwyższego o sygn. akt IV KO 3/16, IV KO 23/17, IV KO 29/18, IV KO 4/19, IV KO 108/19. W tych postępowaniach Sąd Najwyższy nie dostrzegł podstaw do wznowienia postępowania w sprawie - ani tych uwzględnianych na wniosek, ani tych obligujących do podjęcia takiej decyzji z urzędu.

Słusznie wskazano również w zaskarżonym postanowieniu, że w toku uprzednio toczących się spraw o wznowienie postępowania skazanemu kilkakrotnie wyznaczano obrońcę z urzędu celem sporządzenia wniosku o wznowienie postępowania lub poinformowania sądu o niestwierdzeniu podstaw do jego wniesienia. Wyznaczeni obrońcy, po zapoznaniu się z aktami sprawy, nie dostrzegali przesłanek uzasadniających wznowienie postępowania, o czym, zgodnie z art. 84 § 3 k.p.k. informowali Sąd Najwyższy.

Wyżej przedstawione powody upoważniały Sąd Najwyższy orzekający w dniu 22 lipca 2020 r. do odmowy przyjęcia wniosku R. B. o wznowienie postępowania, na podstawie art. 545 § 3 k.p.k. jako oczywiście bezzasadnego.

W zażaleniu skarżący nie sformułował żadnych konkretnych zarzutów świadczących o wadliwości wskazanego wyżej postanowienia, ograniczając się do ponownego przytoczenia argumentacji uzasadniającej, w jego ocenie, potrzebę

wznowienia postępowania w sprawie oraz ponownego postulat o wyznaczenie obrońcy z urzędu. Odnosząc się do tego ostatniego żądania, warto wspomnieć, że instytucja wstępnej kontroli wniosku o wznowienie postępowania zawarta w art. 545 § 3 k.p.k. wprowadzona została właśnie po to, aby wyeliminować konieczność przeprowadzania różnego rodzaju czynności procesowych związanych z wnioskiem, który w stopniu oczywistym nie może doprowadzić do wznowienia. Niezasadne jest więc wyznaczanie obrońcy z urzędu, skoro skazany nie podał w swoim wniosku jakichkolwiek okoliczności, które mogłyby być rozpatrywane w płaszczyźnie podstaw wznowienia postępowania.

W tym stanie rzeczy nie budzi wątpliwości trafność zaskarżonego postanowienia, które jako prawidłowe, należało utrzymać w mocy.

Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu